

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

СОВЕТ ИШТУГАНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

422050, Республика Татарстан, Сабинский район,
п.ж.д.р. Иштуган, ул. Центральная, 11
тел. (84362) 42-0-37

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ИШТУГАН АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

422050, Татарстан Республикасы, Саба районы,
Иштуган т.ю.р.б., Үзәк урам, 11 йорт
тел. (84362) 42-0-37

e-mail: lsht.sab@tatar.ru

КАРАР

18.02.2022г.

РЕШЕНИЕ

№5

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 елның №131-ФЗ Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенәң 19 пункты, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның № 248-ФЗ Федераль закон, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге Советы

КАРАР КЫЛДЫ:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы Нигезләмәне расларга (кушымта итеп бирелә).
2. Үз көчен югалткан дип танырга:
  - Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге Советының 12.11.2021 елгы №27 «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы Нигезләмәне раслау хакында» карары;
  - Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге Советының 17.12.2021 елгы №38 «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакындагы 12.11.2021 елгы №27 карары белән расланган» карары.
3. Әлеге карар, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы Нигезләмәнең 6 бүлегендәге нигезләмәләреннән тыш, аның рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.
4. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы Нигезләмәнең 6 бүлегендәге нигезләмәләр 2022 елның 1 мартыннан үз көченә керә.
5. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча, Саба муниципаль районының Иштуган авыл жирлегенең рәсми сайтында <http://saby.tatarstan.ru/russ/shtugan> адресы буенча бастырып чыгарырга һәм жирлекнең мәгълүмати стендларында урнаштырырга.

Иштуган авыл жирлеге башлыгы

Д.М.Гайнутдинов

Расланган:
Саба муниципаль районы
Иштуган авыл жирлеге Советының
18.02.2022 елда №5 карары белән

**Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы
Иштуган авыл жирлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль
контроль турында Нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр.

1.1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Иштуган авыл жирлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба – төзекләнדרү өлкәсендә контроль).

1.2. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Иштуган авыл жирлеге территориясендә төзекләнדרү Кагыйдәләрен (алга таба – төзекләнדרү кагыйдәләре), инвалидлар өчен социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларының һәм күрсәтелә торган хезмәтләрнең инвалидлар өчен үтемлелеген тәмин итүгә карата таләпләрне (алга таба – мәжбүри таләпләр) үтәү төзекләнדרү өлкәсендә контроль предметы булып тора.

1.3. Төзекләнדרү өлкәсендә Контроль Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге Башкарма комитеты (алга таба – администрация) тарафыннан башкарыла.

1.4. Төзекләнדרү өлкәсендә контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат булып Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Иштуган авыл жирлеге Башлыгы тора (алга таба – контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар). Администрациянең күрсәтелгән вазыйфаи затларының вазыйфаи вазыйфаларына, аларның вазыйфаи инструкциясе нигезендә, төзекләнדרү өлкәсендә контроль буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру керә.

Төзекләнדרү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия һәм җаваплылыкка ия.

1.5. Төзекләнדרү өлкәсендә контроль, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткәрү белән бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 елның №131-ФЗ Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Администрация үз эченә алган төзекләнדרү кагыйдәләрен үтәүне контрольдә тота:

1) якин-тирә территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;
2) элементларны һәм төзекләнדרү объектларын карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр;

- халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, социаль хезмәт күрсәтү объектларына ирекле үтеп керүенә комачауламый торган киртәләрне урнаштыру буенча;

- торак булмаган биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның, башка диварларның, корылмаларның, шулай ук төзекләнדרүнең һәм җәмәгать урыннарының башка элементларының фасадларын карап тоту буенча;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус билгеләрне, язуларны карап тоту буенча;

- Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибе нигезендә бирелә торган жир эшләрен башкаруга рөхсәтнамә нигезендә жир эшләрен башкару буенча;

- биналарга һәм аларга керү юлларына ирекле үтәп керүне, шулай ук ишегалларына ирекле керү юлларын тәмин итү, жәяүлеләр иминлеген һәм жәяүлеләрнең, шул исәптән инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә, жир эшләрен башкару чорында, иминлеген тәмин итү буенча;

- Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары белән билгеләнгән вакытта авария нәтижәсендә эшләр башкару турында хәбәрнамәне администрациягә жиберү;

- транспорт чараларын газонда яки башка яшелләндерелгән яки рекреацион территориядә урнаштыру, төзекләндерү кагыйдәләре белән чикләнгән транспорт чараларын урнаштыру, шулай ук аларны эксплуатацияләү, хезмәт күрсәтү яки ремонтлау вакытында, йөкләр ташканда яки төзелеш майданнарыннан чыкканда (тент яки яшерү булмау аркасында) транспорт чараларынан гомуми файдалану территорияләрен пычратуга юл куймау турында;

3) Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл жиригә территориясен (алга таба – текст буенча - Жирлек)кышкы чорда чистарту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның түбәләрен, бозларын һәм боз сәңгеләрен чистарту буенча чаралар үткөрүне контрольдә тотуны да кертеп;

4) жәйге чорда Иштуган авыл жиригә территориясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларны локальләштерү, бетерү буенча мәжбүри таләпләрне дә кертеп;

5) махсус янгынга каршы режим гамәлдә булган чорда янгың куркынычсызлыгының өстәмә мәжбүри таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, үзгәртеп кору, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшел үсентеләрне утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән агач һәм куакларны кисү (сүтү), бура билеты һәм (яки) агач һәм куакларны күчереп утыртуга рөхсәтнамә нигезендә утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кисү билеты, күчереп утыртуга рөхсәт) төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән очракларда төзекләндерелгә тиеш булса;

8) каты коммуналь калдыкларны жыю буенча мәжбүри таләпләр;

9) хайваннарны урамда йөртү буенча мәжбүри таләпләр һәм гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм төзекләндерү Кагыйдәләрендә каралган башка төрләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын көтүгә юл куймау турында таләпләр.

Администрация вазыйфаи затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләренә үтәлешен контрольдә тоту.

1.7. Төзекләндерү элементлары астында хәзерге хәлдә декоратив, техник, планировка, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементлары, төрле жиһазлар һәм бизәлеш элементлары, шул исәптән биналар, корылмалар, корылмалар фасадлары, кече архитектура формалары, капитал стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, мөгълүмат щитлары һәм территорияне төзекләндерүнең состав өлешләре буларак кулланыла торган күрсәткелләр аңлашыла.

Төзекләндерү объектлары астында хәзерге хәлдә төзекләндерү эшләре алып барыла торган төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр, шул исәптән төзекләндерү эшләре алып барыла торган территорияләр аңлашыла:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданның бакчачылык, яшелчәчелек коммерцияле булмаган берләшмәләре урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл челтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, майданнар, юллар, проспектлар, тыкрыклар, разъездлар, спусклар, трактлар, тупиклар, урамнар, шосселар);

3) ишегалды территорияләре;

- 4) балалар һәм спорт майданчылары;
- 5) хайваннар өчен майданчылар;
- 6) парковкалар (парковка урыннары);
- 7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;
- 8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Коймалар астында капкалар, калиткалар, шлагбаумнар, шул исәптән автоматик коймалар һәм декоратив коймалар (коймалар) чын хәлдә аңлана.

1.8. Администрация төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында төзекләндерү өлкәсендәге контроль объектларын исәпкә алуны тәэмин итә.

Администрация тарафыннан төзекләндерү өлкәсендә контроль объектларын әлеге Нигезләмә нигезендә билгеле бер риск категориясенә кертү гамәлгә ашырыла.

1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычлары белән идарә итү

2.1. Администрация зыян (зыян) китерү куркынычы белән идарә итү нигезендә төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыра.

2.2. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы белән идарә итү максатларында әлеге Нигезләмәнең 1.7 пунктында каралган мондый контроль объектлары «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль закон нигезендә риск категорияләренә кертелергә тиеш.

2.3. Әлеге Нигезләмәнең 1.7 пунктында каралган төзекләндерү өлкәсендә контроль объектларын (алга таба – контроль объектлары) администрация тарафыннан билгеләнгән куркынычның билгеле бер категориясенә кертү тиешле объектларны төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда тиешле объектларны билгеле бер риск категориясенә кертү критерийлары нигезендә әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Контроль объектларын риск категориясенә кертү һәм үзгәртү куркынычлылык категорияләрен контрольдә тоту объектларына кертү администрация карары белән гамәлгә ашырыла.

Контрольлек объектлары администрациясе тарафыннан риск категориясенә кертелгәндә шул исәптән кулланыла:

- 1) күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрындагы белешмәләр;
- 2) контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнешсез контроль чараларын гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан уздырылган вакытта алына торган белешмәләр;
- 3) администрациядәге башка мөгълүматлар.

2.4. Администрация тарафыннан, бирелгән риск категориясенә карап, планлы тикшерү чаралары үткөрү түбәндәге вакыт белән гамәлгә ашырыла:

- 1) югары риск категориясенә кертелгән контроль объектлары өчен - 2 елга бер тапкыр;
- 2) урта риск категориясенә кертелгән контроль объектлары өчен - 3 елга бер тапкыр.

Түбән риск категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы тикшерү чаралары үткәрелми.

Контроль объектларын түбән риск категориясенә кертү турында карар кабул итү таләп ителми.

2.5. Ел саен планлы тикшерү чараларының еллык планнарына контрольлек объектларына карата контроль чаралар кертелергә тиеш, алар өчен еллык планы

гамәлгә ашыру елында соңгы планлы тикшерү чарасы тәмамланганнан соң вакыт чыга, контрольгә алынган контроль объектлары өчен контрольлек:

- 1) югары риск, - кимендә 2 ел;
- 2) уртача риск, - кимендә 3 ел.

Әгәр элек контроль объектларына карата планлы контроль чаралары үткәрелмәгән булса, ел саен планга юридик затның яки гражданның контроль объектына милек хокукы барлыкка килгән көннән бер ел үткәннән соң, ә якин – тирә территорияләр белән -төзекләндерү Кагыйдәләре нигезендә әйләнә-тирә территорияне карап тоту буенча бурыч килеп чыккан көннән соң, контроль объектлары кертелергә тиеш.

2.6. Контрольлек объекты хокукына ия булучы сорауы буенча, контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар, запрос кәргән көннән 15 көннән дә артмыйча, аңа контроль объекты бирелгән куркынычлылык категориясе турында мәгълүмат, шулай ук мондый объектны билгелә бер риск категориясенә керткәндә кулланылган белешмәләр бирә.

Контрольлек объекты хокукына ия булучы администрациягә элек бирелгән контроль объектына куркынычлылык категориясен үзгәртү турында гариза бирергә хокукы.

2.7. Администрация риск категорияләре бирелгән контроль объектлары исемлеген (алга таба – контроль объектлары исемлеге) алып бара. Контроль объектларын контроль объектлары исемлегенә кертү администрация боерыгы нигезендә әлеге Нигезләмәнең 2.3 пунктында күрсәтелгән.

Куркыныч категорияләре күрсәтелгән контроль объектлары исемлеге администрациянең «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәгә рәсми сайтында (алга таба – администрациянең рәсми сайты) контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла. Махсус бүлеккә керү администрация рәсми сайтының төп (төп) битеннән башкарылырга тиеш.

2.8. Контроль объектлары исемлеге түбәндәгә мәгълүматны үз эченә ала:

- 1) контроль объектны идентификацияләүче мәгълүмат (контроль объектының урнашу урыны адресы, кадастр номеры (булса), башка билгеләр (кирәк булганда), контроль объектны идентификацияләүче);
- 2) бирелгән риск категориясе;
- 3) контроль объектына риск категориясенә бирү турында карар реквизитлары.

3. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын кисәтү.

3.1. Администрация төзекләндерү өлкәсендә, шул исәптән профилактик чаралар үткәру юлы белән дә, контрольлек итә.

3.2. Профилактик чаралар администрация тарафыннан контрольдә тотылучы затларның мәжбүри таләпләрне намус белән үтәвен стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүгә китерә торган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне контрольдә тотучы затларга житкәру, аларны үтәү алымнарына житкәру максатларында гамәлгә ашырыла.

3.3. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне тормышка ашырганда зыян (зыян) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткәру контроль чаралар үткәругә карата өстенлекле булып тора.

3.4. Профилактик чаралар Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә расланган закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычларын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чаралар үткәргәндә контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркыныч тудыруы яки мондый зыян (зыян) китерелүе ачылганса, төзекләндерү өлкәсендә контрольдә тотарга вәкаләтле

вазыйфаи зат, контроль чаралар үткәру турында карар кабул итү өчен, бу хакта кичекмәстән Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлегә Башлыгына мәгълүмат жибәрә.

3.5. Төзекләндерү өлкәсендә администрация тарафыннан түбәндәге профилактик чаралар үткәрелергә мөмкин:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтү игълан итү;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик визит.

3.6. Мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча администрация тарафыннан «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге (алга таба – жирлекнең рәсми сайты) тиешле мәгълүматларны контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә (махсус бүлеккә), массакуләм мәгълүмат чараларында, дәүләт мәгълүмат системаларында контрольдә тотылучы затларның шәхси кабинетлары аша (алар булганда) һәм башка рәвешләрдә хәл ителергә тиеш.

Администрация жирлекнең рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчеләге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган белешмәләр урнаштырырга һәм аларга ярдәм итәргә бурычлы.

Администрация шулай ук Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Иштуган авыл жирлегә халкына контроль объектларына куела торган мәжбүри таләпләр, аларның риск критерийларына туры килү-килмәве, шулай ук контроль объектларына карата, аларны риск категориясенә кертүдән чыгып, үткәрелә торган контроль чараларның төрләре, эчтәлегә һәм интенсивлыгы турында гражданнар жыелышларында һәм конференцияләрендә хәбәр итәргә хокуклы.

3.7. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү администрация тарафыннан үткәрелгән контроль чаралар һәм аларның нәтижәләре турында мәгълүматларны жыю һәм анализлау юлы белән гамәлгә ашырыла.

Контрольгә алырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре буенча ел саен хакимият башлыгы кул куйган Администрация боерыгы белән расланган төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләрен үз эченә алган доклад әзерләнә. Әлегә доклад, хисап елыннан соң килүче елның 1 июленә кадәр, администрациянең рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

3.8. Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәмин итү буенча чаралар күрү тәкъдиме, администрациядә мәжбүри таләпләрне бозулар яки мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр булган очракта һәм (яки) мәжбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китергән яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы тудырган очракта, контрольлек итүче затка игълан ителә. Кисәтүләр Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлегә Башлыгы тарафыннан әлегә мәгълүматларны алган көннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча игълан ителә (имзалана). Кисәтү язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә рәсмиләштерелә һәм контрольдә тотучы зат адресына жибәрелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгының 31.03.2021 елның №151 «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик рәвешләре турында» боерыгы белән расланган форма нигезендә рәсмиләштерелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында игълан ителгән кисәтүләр теркәү номеры бирелгән кисәтүләрне исәпкә алу журналында теркәлә.

Администрация тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозуга юл куелмау турында кисәтү игълан ителгән очракта, контрольлек итүче зат күрсәтелгән кисәтүгә карата каршы кисәтү бирергә хокуклы. Кисәтүгә карата каршы көрәш администрация тарафыннан алынганнан соң 30 көн эчендә карала. Каршылыкларны карау нәтижәсендә контрольдә тотучы затка язмача яки электрон документ формасында җавап җибәрелә. Каршылык белән килешмәгән очракта җавапта тиешле нигезләмәләр күрсәтелә.

3.9. Контрольлек итүче затларга консультация бирү телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итү яки профилактик чаралар, контроль чаралар үткөрү барышында контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнарны шәхси кабул итү Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл җирлеге Башлыгы һәм (яки) контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат җирлекнең рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Консультация телдән яки язма формада түбәндәге мәсьәләләр буенча башкарыла:

- 1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) контрольгә алырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү тәртибе;
- 4) мәжбүри таләпләрне үз эченә алган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу, аларның үтәлешен бәяләү администрация тарафыннан контроль чаралар кысаларында гамәлгә ашырыла.

Контрольдә тотучы затларга телдән консультация бирү шулай ук гражданнарның җыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.10. Язма рәвештә консультация контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан түбәндәге очракларда гамәлгә ашырыла:

- 1) контрольлек итүче зат тарафыннан консультация бирү мәсьәләләре буенча язмача җавап бирү турында язма запрос тәкъдим ителде;
- 2) вакытында консультацияләр бирү телдән бирергә җавап бирелгән сорауларга җавап бирү мөмкин түгел;
- 3) куелган сорауларга җавап өстәмә мәгълүмат соратып алуны таләп итә.

Консультация бирүне гамәлгә ашырганда контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат Россия Федерациясе законнары нигезендә керү мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген үтәргә тиеш.

Консультация бирү барышында конкрет контроль чарасына, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затларның карарларына һәм (яки) гамәлләрен, контроль чарада катнашучыларның башка гамәлләрен бәяләгән мәгълүмат, шулай ук контроль чара кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынаулар нәтижәләрен үз эченә алган мәгълүмат бирелә алмый.

Консультация барышында консультация бирергә вәкаләтле вазыйфаи затка билгеле булган мәгълүмат, мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотучы затны бәяләү максатларында, администрация тарафыннан кулланыла алмый.

Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алып барыла.

Администрациягә контрольлек итүче затларның һәм аларның вәкилләренең биш һәм аннан күбрәк мөрәҗәгатьләре кәргән очракта, консультация администрациянең рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлек урнаштыру, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл җирлеге Башлыгы яки вазыйфаи зат кул куйган язма аңлатма бирү юлы белән башкарыла.

3.11. Профилактик визит контрольдә тотылучы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча профилактик әңгәмә рәвешендә яисә видео-конференц-элементдән файдалану юлы белән үткәрелә.

Профилактик визит барышында контрольлек итүче зат үз эшчәнлегенә йә үз карамагындагы контроль объектларына карата куела торган мәжбүри таләпләр, аларның риск критерийларына туры килүе, риск категориясен киметүнең тәкъдим ителә торган ысуллары, шулай ук контроль объектларына карата, аларны риск категориясенә кертүдән чыгып, контроль чараларының төрләре, эчтәлеге һәм интенсивлыгы турында мәгълүмат бирә.

Профилактик визит барышында контрольлек итүче затларга мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирелми. Профилактика визиты барышында контрольлек итүче зат тарафыннан алынган аңлатмалар тәкъдим итү характерына ия.

Мәжбүри профилактик визит югары куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектларына карата эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүче контрольдә тотылучы затларга карата үткәрелә.

Мәжбүри профилактик визит үткөрү турында контрольлек итүче затка, аны үткөрү датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча, контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи зат хәбәр ителә.

Мәжбүри профилактик визит үткөрү турында хәбәрнамә язма рәвештә төзелә.

Мәжбүри профилактик визит үткөрү турында хәбәрнамә «Россия Федерациясендә дөүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» Федераль законның 21 статьясындагы 4 өлешендә билгеләнгән тәртиптә контрольдә тотучы зат адресына жиберелә.

Контрольлек итүче зат, аны үткөрү датасына кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча, бу хакта администрациягә хәбәр итеп, мәжбүри профилактик визит уздырудан баш тартырга хокуклы.

Мәжбүри профилактика визитын үткөрү вакыты контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан билгеләнә һәм бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

4. Контроль чаралар һәм контроль гамәлләр башкару

4.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда администрация тарафыннан әлеге чаралар кысаларында түбәндәге контроль чараларның һәм контроль гамәлләрнең түбәндәге төрләре үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты (мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотучы затның (аның филиалларының, Вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) урнашу (эшчәнлек алып бару)урынында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, документлар таләп итү юлы белән), язма аңлатмалар, инструменталь тикшерү аша);

2) рейд тикшерүе (тикшерү, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

3) документар тикшерү (язмача аңлатмалар алу, Документлар истребованиясе, экспертиза аша);

4) күчмә тикшерү (тикшерү, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

5) мәжбүри таләпләрнең (төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турында белешмәләр жыю һәм анализлау юлы белән), шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында кергән мәгълүматларны, шулай ук дөүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларындагы мәгълүматларны, «Интернет» челтәреннән, башка һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматларны, шулай ук автомат режимда эшләүче хокук бозуларны теркәүнең техник чараларын кулланып алынган белешмәләрне, шулай ук фото-төшерү функциясе булган хокук бозуларны теркәүнең техник чараларын кулланып алынган мәгълүматларны күзәтү.- кино төшерү, видеоязмалар;

6) күчмә тикшерү (карау, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынау, экспертиза ярдәмендә).

Әлеге пунктта каралган тикшерү чаралары һәм контроль гамәлләр төрләре әлеге чаралар кысаларында конкрет контроль объектының әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы нигезендә билгеле бер риск категориясенә кертелүенә бәйле рәвештә дифференцияләни.

4.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү һәм күчмә тикшерү администрация тарафыннан контрольдә тотучы затлар белән бәйләнешсез үткәрелә.

4.3. Әлеге Нигезләмәнең 4.1 пунктындагы 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чаралар планнан тыш чаралар формасында үткәрелә.

4.4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге планлы тикшерү чаралары үткәрелергә мөмкин:

- 1) инспекция визиты;
- 2) рейд тикшерүе;
- 3) документар тикшерү;
- 4) күчмә тикшерү;

4.5. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге планнан тыш тикшерү чаралары үткәрелергә мөмкин:

- 1) инспекция визиты;
- 2) рейд тикшерүе;
- 3) документар тикшерү;
- 4) күчмә тикшерү;
- 5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү;
- 6) күчмә тикшерү.

4.6. Контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек итү белән үткәрелә торган контроль чаралар үткәрү өчен нигез булып тора:

1) администрациядә гражданныр һәм оешмалардан, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакуләм мәгълүмат чараларыннан килгән мәгълүматта зыян (зыян) китерү куркынычы турында яисә зыян китерү куркынычы турында, шулай ук контроль чаралар уздыру нәтижәсендә, үзара бәйләнешсез контроль чараларны да кертәп, мондый белешмәләрне алу, шул исәптән контроль чараларны да кертәп, контроль чаралар үткәрү нәтижәсендә, шул исәптән башка контрольлек итүче затларга карата үткәрелә торган контроль;

2) контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга туры килүен яки контроль объектының мондый параметрлардан читләшүен ачыклау;

3) контроль чаралар үткәрү планына кертелгән контроль чараларны үткәрү срокларының житүе;

4) Россия Федерациясе Президенты күрсәтмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң конкрет контрольләнүче затларга карата контроль чаралар үткәрү турында күрсәтмәсе;

5) прокуратура органнарына кәргән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарынның үтәлешенә, кеше һәм гражданныр хокукларының һәм ирекләренәң үтәлешенә күзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткәрү турында прокурор таләбе;

6) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу очракларын бетерү турында күрсәтмәнең үтәлү срогы чыккач – контрольлек итүче зат тарафыннан бирелгән күрсәтмә белән бирелгән документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган яки бирелгән документлар һәм белешмәләр нигезендә ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәнең үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин түгел.

4.7. Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары әлеге Нигезләмәнең 2 нче кушымтасында күрсәтелгән.

Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге администрациянең рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

4.8. Контрольлек итүче зат белән берлектә үткәрелә торган контроль чаралар хакимиятнең контроль чара үткәрү турындагы күрсәтмәсе нигезендә үткәрелә.

4.9. Административ чара үткәрү турында администрация боерыгы кабул ителгән очракта, зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы турында яисә контрольлек итүче затның эшчәнлек параметрларын билгеләү турында белешмәләр нигезендә контроль чарасын үткәрү өчен нигез булып торган яисә алардан кире кагылу мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары

нигезендә контроль чарасын үткөрү өчен нигез булып тора, мондый күрсәтмә контрольлекне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затның мотивлаштырылган күрсәтмәсе нигезендә кабул ителә, тикшерү чараларын үткөрү турында.

4.10. Контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнешсез үткәрелә торган контроль чаралар, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл җирлеге Башлыгы биремә, администрациянең эш планындагы бирем, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль закон белән билгеләнгән очрактарда, җирле үзидарә башлыгы биремә нигезендә, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

4.11. Гражданның, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата контроль чаралар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль закон нигезендә, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

4.12. Тезекләндерү өлкәсендә контрольне оештыру һәм гамәлгә ашырганда Администрация әлеге документлар һәм (яки) белешмәләр ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон формада булган башка органнардан документлар һәм (яки) белешмәләр ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яки) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм сроктары Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2016 елның 19 апрелдәге 724-р номерлы күрсәтмәсе белән расланган дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, муниципаль контроль органнары тарафыннан башка дәүләт органнарыннан, җирле үзидарә органнарыннан яисә дәүләт органнарына яки җирле үзидарә органнарына буйсынган оешмалардан тикшерүләр оештырганда һәм үткәргәндә ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында соратып алына һәм алына торган документлар һәм (яки) мәгълүматлар исемлеге белән билгеләнгән, бу документлар һәм (яки) мәгълүмат алар карамагында булган, шулай ук ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында контроль (күзәтчелек) органнарыннан яисә әлеге органнарга караган, дәүләт контроле (күзәтчелеге), муниципаль контроль төрләрен оештыру һәм гамәлгә ашырганда контроль (күзәтчелек) органнары яисә әлеге органнар карамагындагы оешмалардан алынган документлар һәм (яки) белешмәләр бирү Кагыйдәләре белән, шулай ук контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан алына торган документларны һәм (яки) белешмәләрне тапшыру кагыйдәләре белән, дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контроль, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» 2021 елның 6 мартындагы 338 нче карары белән расланган.

4.13. Юридик затларга, шәхси эшкүарларга һәм гражданның карата планлы контроль чаралар чираттагы календарь елына планлы контроль (күзәтчелек) чаралары үткөрү планын формалаштыру кагыйдәләре нигезендә эшләнә торган планлы тикшерү чараларын үткөрүнең еллык планнары, аны прокуратура органнары белән килештерү, аңа кертү һәм аннан контроль (күзәтчелек) чараларын төшереп калдыру кагыйдәләре нигезендә үткәрелә, «Чираттагы календарь елына планлы контроль (күзәтчелек) чараларын уздыру планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән килештерү, аңа кертү һәм аннан ел дәвамында контроль (күзәтчелек) чараларын төшереп калдыру тәртибе турында» 31.12.2020 елның № 2428 Россия Федерациясе Хөкүмәте карары белән расланган, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып, ел дәвамында.

4.14. Контрольлек итүче затлар булган индивидуаль эшкүар, гражданин, аның килеп туган очракта, администрациягә контроль чарасы уздырганда булу мөмкинлеге булмау турында мәгълүмат тапшырырга хокуклы, шуңа бәйле рәвештә контроль чараны уздыру администрация тарафыннан индивидуаль эшкүар, гражданның әлеге мөрәҗәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчәрелә (әмма 20 көннән дә артык түгел), бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү дә керә:

1) контрольдә тотылуы затның яисә аның вәкиленең булмавы, контрольлек чарасын үткәргәндә, тезекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга, мөһүри

таләпләрне үтәүне контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат бәяләвенә комачауламый, контрольлек итүче затка тиешле рәвештә контроль чара үткәру турында хәбәр ителгән булса;

2) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүнең яисә фактта зыян китерүнең турыдан-туры янавы билгеләре булмау;

3) контрольдә тотылучы затның (контрольдә тотучы затның авыруы, аның командировкасы һ.б.) булмау өчен житди сәбәпләр бар.

4.15. Күчмә тикшерүне үткәру вакыты 10 эш көненнән дә артмаска тиеш.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү барышында үзара йогынты ясауның гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатътән һәм микропредприятиеләр өчен 15 сәгатътән артмаска тиеш.

Россия Федерациясенә берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген башкаручы оешмага карата күчмә тикшерү үткәру вакыты оешманың һәр филиалы, вәкиллеге, оешманың аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

4.16. Барлык очракларда да контроль эшләр башкаруга вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контроль гамәлләр кылуга жәлеп ителгән затлар тарафыннан тикшерү чараларын үткәру өчен фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма, геодезия һәм картометрик үлчәүләр кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма, геодезия һәм картометрик үлчәүләр үткәру һәм әлеге максатлар өчен кулланылган техник чаралар турындагы мәгълүмат тикшерү чарасы нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль эш нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

4.17. Контроль чара нәтижәләренә контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торгызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфаи затларга жаваплылыкка тарту мәсьәләсен карау өчен мәгълүмат жиберү һәм (яисә) администрация тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның №248-ФЗ Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чараларны куллану керә.

4.18. Контроль чарасы тәмамланганнан соң, контрольлек итүче зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоты торган контроль чара акты төзелә. Мондый чара үткәру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә. Ачыкланган бозуларны бетергән очракта, тикшерү чарасы тәмамланганнан соң актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозу дәлиле булган документлар, башка материаллар актка кушылырга тиеш. Тикшерү чараларын үткәргәндә тугырылган тикшерү кәгазьләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткәру көнендә контроль чара үткәру урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чарасы акты, аны рәсмиләштергәннән соң, контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестры аша, прокуратура органнарына жиберелә.

4.19. Контроль чаралар турында мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чараларның Бердәм реестрында урнаштырыла.

4.20. Контрольдә тотылучы вазыйфаи затларга контроль, гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында хәбәр итү өлеге гамәлләр һәм контроль (күзәтчелек) чараларының Бердәм реестрында карарлар урнаштыру, шулай ук аларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне башкару өчен файдаланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәмин итә торган инфраструктура аша контрольдә тотылучы затларга житкерү юлы белән башкарыла, шул исәптән «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең Бердәм порталы (функцияләр)» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба

– дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша да.

Эшқуарлык эшчәнлеген башкармаучы, контрольлек итүче зат булган гражданин контрольгә алырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан кылына торган гамәлләр турында мәгълүмат бирә, һәм кабул ителә торган карарларда, администрация адресына документларны кәгазьдә алу кирәклегенә турында хәбәр жиберү яки администрациядә контрольдә тотылуы затның электрон почта адресы турында мәгълүмат булмау һәм аңа документларны электрон рәвештә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша (әгәр дә бу очракта) жиберергә мөмкин, әгәр зат бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасына ия булмаса (ул бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәү процедурасын узун төгәлләмәсә). Күрсәтелгән гражданин администрациягә документларны кәгазьдә жиберергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контрольдә тотучы затка контроль, гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында хәбәр итү, контрольлек итүче затка документлар һәм белешмәләр жиберү, контрольдә тотылуы затка электрон формада хәбәр итү мөмкинлегенә булмаган очракта яки контрольдә тотучы зат соравы буенча почта элементсен кулланып, шул исәптән кәгазьдә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

4.21. Контроль чара үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозу очраklары ачылмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрына кертелә. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча киңәшләр бирергә, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәргә хокуклы.

4.22. Контроль чара үткәргәндә контрольлек итүче зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә мәжбүри таләпләрне бозу ачылган очракта администрация (контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат) бурычлы:

1) контроль чарасы актын рәсмиләштергәннән соң, контрольлек итүче затка ачылган житешсезлекләрне бетерү турында, аларны бетерү һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча чаралар үткәргү турында күрсәтмә бирергә;

2) тикшерү чарасын уздырганда төзекләндерү өлкәсендә контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы граждандан, оешмаларның эшчәнлеген билгеләнгән очракта, граждандан, оешмаларга зыян китерү (зыян) куркынычы булу һәм аны булдырмау ысуллары турында теләсә нинди үтемле ысул белән мәгълүмат житкерү буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә; закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүнең турыдан-туры куркынычын тудыра, мондый зыян (зыян) китерелгән;

3) контроль чарасы барышында жинать яки административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда, тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә яисә тиешле вәкаләтләр булганда, гаепле затларны законда билгеләнгән җаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә, тиешле мәгълүматны дәүләт органына жиберергә;

4) мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча, күрсәтмәне билгеләнгән сиктә үтәмәгән очракта, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәҗәгать иткәнче, аның үтәлешен тәмин итү буенча чаралар күрергә, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, судка мөрәҗәгать итәргә тиеш;

5) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән мәжбүри таләпләрне үтәү буенча рекомендацияләр бирү, башка чаралар үткәргү турындагы мәсьәләне карарга.

4.23. Контрольлек итүче вазыйфаи затлар, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территорияль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары,

жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданныр белән билгеләнгән тәртиптә хезмәттәшлек итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контроль чара үткөрү барышында Россия Федерациясе законнары тарафыннан административ һәм башка җаваплылык каралган закон таләпләрен бозуны контрольдә тоту кысаларында тикшерү чарасы үткәрелгән очракта, контроль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булуы турында мәгълүмат күрсәтелә. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар әлеге актың күчәрмәсен тиешле җаваплылыкка тартуга вәкаләтле хакимият органына юллайлар.

5. Администрация карарларына, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү

5.1. Администрация карарларына, муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмауларына) суд тәртибендә шикаять биреләргә мөмкин.

5.2. Администрация карарларына, муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаятьләренә судка кадәр бирү тәртибе кулланылмый.

6. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

6.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның № 248-ФЗ Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

6.2. Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, төзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив күрсәткечләр җирлек Советы тарафыннан раслана.

1 нче кушымта
Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районы Иштуган авыл
жирлеге территориясендә төзеклөндерү
өлкәсендә муниципаль контроль
турындагы Нигезләмәгә

Иштуган авыл жирлеге администрациясе тарафыннан төзеклөндерү өлкәсендә контрольлек итү объектларын билгеле бер риск категориясенә кертү критерийлары

1. Югары риск категориясенә якин-тирә территорияләр керә.
2. Урта риск категориясенә элмә такталар, биналар, корылмалар, кече архитектура формалары, капитал булмаган стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, мәгълүмат щитлары, күрсәткечләр, киртәләү жайланмалары керә.
3. Төзеклөндерү өлкәсендә контрольнең барлык башка объектлары да түбән риск категориясенә керә.

2 нче кушымта
Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районы Иштуган авыл
жирлеге территориясендә төзеклөндерү
өлкәсендә муниципаль контроль
турындагы Нигезләмәгә

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге
Башкарма комитеты тарафыннан төзеклөндерү өлкәсендә контроль үткәргәндә планнан
тыш тикшерүләр үткәру кирәклеген билгеләү өчен кулланыла торган мәжбүри
таләпләрне бозу risks индикаторлары

1. Якын-тирә территориядә яки гомуми файдаланудагы башка территорияләрдә
житештерү һәм куллану калдыкларының булуы.
2. Якын-тирәдә карантин, агулы һәм чүп үләннәре, агач һәм куакларның киселү
калдыклары булу.
3. Торак булмаган биналарның, корылмаларның, корылмаларның алгы
якларында, башка стеналарында, корылмаларда, шулай ук төзеклөндерү элементлары
һәм жәмәгать урыннарында үз белдекләре белән ясалган язулар яки рәсемнәр булу.
4. Якын-тирә территорияләрдә гражданның ирекле һәм куркынычсыз үтүенә
комачаулык итүче булу.
5. Бина, корылмалар түбөләрендә боз сәңгеләре булу.
6. Халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә мәгариф, сәламәтлек саклау,
мәдәният, физик культура һәм спорт, халыкка социаль хезмәт күрсәтү объектларына
ирекле үтеп керүенә комачаулаучы киртәләр булу.
7. Инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз
эченә алган махсус билгеләрне, язуларны юк итү яки зыян китерү.
8. Жир эшләрен башкару, аларны гамәлгә ашыру рәхсәтеннән башка йә мондый
рәхсәтнең гамәлдә булу срогыннан артып китә.
9. Биналарга һәм аларга керү юлларына ирекле үтеп керү өчен, шулай ук
ишегалларына ирекле керү өчен, жәяүлеләрнең иминлеген һәм жәяүлеләрнең, шул
исәптән инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә
иминлеген тәэмин итү өчен киртәләр тудыру.
10. Транспорт чараларын газонда яки башка яшелләндерелгән яки рекреацион
территориядә урнаштыру, транспорт чараларын төзеклөндерү Кагыйдәләре белән
чикләнгән урнаштыру.
11. Агач һәм куакларны кисү (сүтү), кисү билетыннан башка яисә агач һәм
куакларны күчәрәп утырту рәхсәтеннән башка, бетерү (сүтү) яки күчәрәп утырту бары
тик шундый документлар нигезендә генә башкарылырга тиеш.
12. Гомуми кулланылыштагы территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм
кошларын көтүләү.

3 нче кушымта
Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районы Иштуган авыл
жирлеге территориясендә төзеклөндерү
өлкәсендә муниципаль контроль
турындагы Нигезләмәгә

1. Территорияләрне төзеклөндерү өлкәсендә муниципаль контрольнең төп
күрсәткечләре

1 таблица

Төп күрсәткечләре	Максатчан әһәмият
Жир законнарын бозу очраклары арасынан бетерелгән бозулар проценты	70%
Чираттагы календарь елына пландагы контроль чаралар үткөрү планын үтәү проценты	100%
Муниципаль контроль органы һәм аның вазыйфаи затының контроль чаралар үткөргәндә гамәлләренә (гамәл кылмавына) нигезләнгән шикаятьләренең проценты	0%
Контроль чаралар нәтижәләренең бетерелгән проценты	0%
Нәтижәле контроль чаралар проценты, алар буенча күрелмәгән тиешле административ йогынты чаралары	5%
Муниципаль контроль органы материаллары буенча административ жәза билгеләү турында суд карарлары проценты	95%
Административ хокук бозулар турындагы эшләр буенча суд тәртибендә юкка чыгарылган карарларның муниципаль контроль органы тарафыннан чыгарылган карарларның гомуми саныннан проценты	0%

2. Чаралар үткөрү параметрларын характерлаучы индикатив күрсәткечләр

2.1. Территорияне төзеклөндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда түбәндәге индикатив күрсәткечләр билгеләнә:

- 1) хисап чорында үткөрелгән планнан тыш тикшерү чаралар саны;
- 2) контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга туры килүен ачыклау яисә хисап чорында контроль объектының мондый параметрлардан читләшүен ачыклау нигезендә хисап чорында үткөрелгән планнан тыш тикшерү чаралар саны;
- 3) хисап чорында үткөрелгән үзара хезмәттәшлек белән контроль чараларның гомуми саны;
- 4) хисап чорында үткөрелгән ККЧ һәр төре буенча үзара хезмәттәшлек итү буенча контроль чаралар саны;
- 5) хисап чорында дистанцион үзара тәэсир итүче чараларын кулланып үткөрелгән контроль чаралар саны;
- 6) хисап чорында үткөрелгән мәжбүри профилактик визитларның саны;
- 7) хисап чорында игълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;
- 8) хисап чорында мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачылган контроль чаралар саны;
- 9) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган контроль чаралар саны;
- 10) хисап чорында контроль чаралар нәтижәләре буенча салынган административ

штрафлар суммасы;

11) хисап чорында тикшерү чараларын үткөрүне килештерү турында прокуратура органнарына жибөрөлгөн гаризалар саны;

12) хисап чорында прокуратура органнары тарафыннан килештерүдөн баш тарткан контроль чаралар үткөрүне килештерү турында прокуратура органнарына жибөрөлгөн гаризалар саны;

13) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контроль объектларының гомуми саны;

14) хисап чоры азагына куркынычның һәр категориясе буенча куркынычлылык категориясенә кертелгән контроль объектларының исәпкә алынган объектлары саны;

15) хисап чоры ахырына контрольдә тотылучы затларның саны;

16) хисап чорында контроль чаралар үткөрөлгән контрольдә тотылучы затларның саны

17) контроль органы тарафыннан карау срогы бозылган шикаятьләрнең саны хисап чорында;

18) контроль органнарының вазыйфаи затларының суд тәртибендә жибөрөлгән карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) дөгъвалау турында дөгъва гаризалары саны хисап чорында;

19) контроль органнарының вазыйфаи затлары тарафыннан суд тәртибендә жибөрөлгән карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү турында дөгъва гаризалары саны, алар буенча хисап чорында бирелгән таләпләрне канәгатьләндерү турында карар кабул ителде;

20) муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата таләпләрне тупас бозу белән үткөрөлгән һәм аларның нәтижеләре дәрәс түгел дип танылса яки хисап чорында юкка чыгарылса.